

Kazus I na kolokwium z zakresu prawa handlowego - 2021 rok

Stan faktyczny:

W dniu 5 lipca 2021 r. Zbigniew Kot wniósł pozew przeciwko „Maximus” spółce akcyjnej z siedzibą we Wrocławiu o stwierdzenie nieważności uchwały rady nadzorczej nr 14/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. w przedmiocie odwołania go z funkcji prezesa zarządu tej spółki. Ewentualnie, na wypadek, gdyby sąd nie uwzględnił tego roszczenia, powód domagał się ustalenia, że powyższa uchwała jest nieważna, a powód w dalszym ciągu pozostaje prezesem zarządu „Maximus” S.A.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że zgodnie ze statutem „Maximus” S.A., zarząd spółki jest wieloosobowy, a w jego skład wchodzi od trzech do pięciu członków, w tym prezes zarządu, wiceprezes zarządu i członkowie zarządu. W statucie określono również sposób reprezentowania spółki w ten sposób, że do składania oświadczeń w imieniu spółki uprawniony jest prezes zarządu samodzielnie albo dwaj członkowie zarządu działający łącznie albo jeden członek zarządu działający łącznie z prokurentem. Uchwałą nr 4/2020 z dnia 6 marca 2020 r. rada nadzorcza „Maximus” S.A. powołała pięcioosobowy zarząd spółki, w tym powoda na stanowisko prezesa zarządu. Następnie uchwałą nr 14/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. rada nadzorcza odwołała powoda z pełnionej funkcji prezesa zarządu „Maximus” S.A. Uchwałą doręczono powodowi w dniu 30 grudnia 2020 r. Powód twierdził, że uchwała ta nie mogła odnieść oczekiwanego skutku, ponieważ w chwili jej podjęcia rada nadzorcza nie była należycie obsadzona. Powód podkreślił, że ze statutu „Maximus” S.A. wynika, iż organem nadzoru w spółce jest rada nadzorcza, składająca się z pięciu członków, powoływanych i odwoływanych przez walne zgromadzenie na wniosek zarządu. Tymczasem w dniu 17 listopada 2020 r. Marcin Lis złożył rezygnację z funkcji członka rady nadzorczej. W konsekwencji rada nadzorcza liczyła jedynie czterech członków i nie mogła skutecznie podejmować żadnych uchwał, w tym w szczególności w przedmiocie odwołania powoda z funkcji prezesa zarządu. W ocenie powoda uzasadnia to stwierdzenie nieważności uchwały na podstawie art. 425 § 1 k.s.h., ponieważ jest ona sprzeczna z ustawą. Powód podkreślił, że jego legitymacja czynna do wytoczenia powództwa wynika z art. 422 § 2 pkt 1 k.s.h., ponieważ nie został skutecznie odwołany i wciąż pozostaje członkiem zarządu „Maximus” S.A. Powód podkreślił, że ewentualnie, nawet gdyby sąd nie dostrzegł podstaw do stwierdzenia nieważności uchwały, zachodzą przesłanki do ustalenia, że uchwała jest nieważna, a powód w dalszym ciągu pozostaje prezesem zarządu „Maximus” S.A.

W odpowiedzi na pozew pozwany, reprezentowany przez zarząd w osobach członków zarządu Bartłomieja Wilka i Wojciecha Lwa, wniósł w pierwszej kolejności o odrzucenie pozwu, a na wypadek nieuwzględnienia tego żądania wniósł o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu pozwany podkreślił, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ obowiązujące przepisy nie przewidują żadnego trybu zaskarżenia tego typu uchwał. W konsekwencji zdaniem pozwanego zachodzi przypadek niedopuszczalności drogi sądowej, przez co pozew powinien zostać odrzucony. Natomiast z ostrożności, na wypadek nieuwzględnienia żądania odrzucenia pozwu, pozwany wskazał, że pozew nie spełnia wymogu formalnego, o którym mowa w art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż żądanie nie zostało dokładnie określone, a powód powinien wybrać jedno ze zgłoszonych roszczeń. W ocenie pozwanego powód błędnie sformułował swoje żądanie, ponieważ nie jest dopuszczalne jednoczesne domaganie się stwierdzenia nieważności uchwały i ustalenia jej nieważności, gdyż roszczenia te wzajemnie się wykluczają. Ponadto z ostrożności, na wypadek gdyby sąd nie podzielił powyższych argumentów, pozwany podniósł, że powództwo w całości nie zasługuje na uwzględnienie. Pozwany zarzucił powodowi brak legitymacji czynnej do wytoczenia niniejszego powództwa albowiem nie jest on członkiem zarządu. Pozwany ponadto podkreślił, że art. 425 § 1 k.s.h. nie znajduje zastosowania do uchwał rady nadzorczej. Natomiast odnosząc się do twierdzeń powoda o braku należytej obsady rady nadzorczej pozwany przyznał, że na skutek rezygnacji Marcina Lisa w dniu 17 listopada 2020 r. z funkcji członka rady nadzorczej jej skład liczył cztery osoby. Zdaniem pozwanego odpowiadało to jednak ustawowym wymogom, ponieważ z art. 385 § 1 k.s.h. wynika jedynie, że rada nadzorcza musi składać się co najmniej z trzech członków i wymóg ten został zachowany. Natomiast rozszerzenie składu rady nadzorczej do pięciu członków w statucie „Maximus” S.A. nie może mieć wpływu na skuteczność podejmowanych przez radę uchwał, ponieważ w myśl art. 385 § 2 k.s.h. statut może przewidywać jedynie inny sposób powoływania lub odwoływania członków rady nadzorczej, a nie odnosi się do liczby członków rady nadzorczej. Z tego względu uchwała rady nadzorczej nr 14/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. została skutecznie podjęta.

W piśmie procesowym stanowiącym replikę na odpowiedź na pozew powód zarzucił, że pozwana spółka jest nienależycie reprezentowana, ponieważ zgodnie z art. 379 § 1 k.s.h. w sporze z członkiem zarządu spółkę reprezentuje rada nadzorcza albo pełnomocnik powołany uchwałą walnego zgromadzenia. Tymczasem odpowiedź na pozew wnieśli w imieniu pozwanego dwaj członkowie zarządu „Maximus” S.A. Powód zauważył przy tym, że wobec faktu, iż nie został skutecznie odwołany, jako prezes zarządu uprawniony do samodzielnej

reprezentacji mógłby odwoływać oświadczenia woli składane przez działających łącznie członków zarządu reprezentujących spółkę.

Niezależnie od wytoczenia powództwa Zbigniew Kot skierował do rady nadzorczej „Maximus” S.A. pismo, w którym zakwestionował ważność i skuteczność uchwały o jego odwołaniu, a także zażądał jej konwalidowania, bądź podjęcia uchwały stwierdzającej nieważność uchwały o odwołaniu Zbigniewa Kota z funkcji prezesa zarządu i przywrócenia do sprawowania tej funkcji.

Po otrzymaniu powyższego pisma pozostali czterej członkowie rady nadzorczej postanowili zgłosić się do prowadzonej przez Panią/Pana kancelarii celem uzyskania porady prawnej.

Zadanie:

Proszę sporządzić opinię prawną na zlecenie członków rady nadzorczej „Maximus” S.A. w przedmiocie: zasadności stanowisk i argumentacji stron zawisłego przed sądem sporu, zasadności zgłoszonych zarzutów procesowych, przewidywanego kierunku rozstrzygnięcia sporu oraz czynności, jakie rada nadzorcza powinna podjąć w odpowiedzi na żądania Zbigniewa Kota zgłoszone w skierowanym do rady piśmie.